МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
“СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)”

першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

предметна спеціальність А4.07 Середня освіта (Географія)

галузі знань А Освіта

Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Географія)

Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр географії закладу загальної середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ Ігор ЦЕПЕНДА

(протокол № 04 від “25” березня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію

з “01” вересня 2025 р.

В.о.ректора _____ Ігор ЦЕПЕНДА

(наказ № 390 від “09” травня 2025 р.)

Івано-Франківськ, 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО

Керівник (гарант) _____ Пілецький Й.Р.

Члени групи: _____ Червінська І.Б.

_____ Закутинська І.І.

_____ Коломия В.М.

_____ Батюк С.В.

_____ Добрянська А-М.І.

ВНЕСЕНО:

Кафедра кафедри географії та природознавства

Протокол від «26» березня 2025 р. №8

Завідувач кафедри _____Атаманюк Я.Д.

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою Факультету природничих наук

Протокол від «8» 22 квітня 2025 р. №8

Голова вченої ради_____Случик В.М.

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «09» 05 2025 р. № 390

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

«01» 09 2025 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник відділу_____ Солонець І.Ф.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (географія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань А Освіта за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), за предметною спеціальністю А4.07 Середня освіта (Географія) розроблена відповідно до статті 5 та частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту». Враховано Положення про Міністерство освіти і науки України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України (від 16.10.2014 р. № 630), Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 року №1648), наказ від 19.11.2024 № 1625 «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 р. № 102»

Освітньо-професійна програма була започаткована з 01.09.2016 року на підставі затвердженого МОН України 06.07.2016 р. «Акту узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти…».

У 2019 р. ОПП була переглянута й оновлена із врахуванням пропозицій стейкхолдерів та уведена у дію з 1 вересня 2019 р. згідно рішення Вченої ради університету від 26 червня 2019 року (Протокол № 6). Надано чинності указом ректора №97/06-05-С від 29.08.2019 р.

У 2022 р. освітньо-професійну програму оновлено із врахуванням рекомендацій стейкхолдерів та пропозицій роботодавців та побажань здобувачів освіти; розглянуто та затверджено Вченою радою університету (протокол №6 від 27 червня 2022 р.), надано чинності наказом ректора № 63/06-05-С) від 03 липня 2022 року та введено у дію з 01 вересня 2022 року.

У зв'язку із оновленням професійного стандрату вчителя (наказ № 1225 від 29.08.2024 р.), зміною галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України № 1021 від 30 серпня 2024 р.) та впровадженням Концепції Нової української школи (помітних змін зазнали навчальні програми з географії для закладів загальної середньої освіти) у 2025 році освітньо-професійна програма оновлена, розглянута та затверджена вченою радою та введена в дію з 01.09.2025 р.

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Гілецький Йосип Романович,** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри географії та природознавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – голова проектної групи (гарант)
2. **Червінська Інна Богданівна**, доктор педагогічних наук, професор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
3. **Закутинська Ірина Іванівна**, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії і природознавства Прикарпатського національного

університету імені Василя Стефаника

4. **Коломия Вікторія Миколаївна**, вчитель географії ліцею № 24 Івано-Франківської міської ради.

5. **Батюк Софія Володимирівна,** студентка групи СОГ-11м Факультету природничих наук, кафедри географії та природознавства (здобувач вищої освіти)

6. **Добрянська Анна-Марія Іванівна,** студентка групи СОГ-31 Факультету природничих наук, кафедри географії та природознавства (здобувач вищої освіти)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Бідичак Мирослав Романович – директор Івано-Франківського наукового природничо-математичного ліцею ім. Івана Пулюя Івано-Франківської міської ради.

2. Гарасимчук Світлана Ярославівна– директор ліцею №17 Івано-Франківської міської ради.

3. Крицький Ярослав Васильович – директор Надвірнянського ліцею №3 Надвірнянської міської ради Івано-Франківської області.

4. Даниляк Світлана Володимирівна – директор Рогатинського ліцею імені Братів Рогатинців.

5. Захаров Олексій Олексійович – член Галузевої експертної ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 «Освіта».

1. Профіль освітньої програми «Середня освіта (географія)» зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Факультет природничих наук, Кафедра географії та природознавства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Географія) Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр географії закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (географія)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, , 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Форма здобуття освіти	Очна (денна)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми. Термін дії сертифіката до 23 липня 2025 року (на підставі рішення № 3241 від 20.04.2022 Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти).
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ – EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень,
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти- обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. Наявність освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-професійного ступеня «молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» дає закладу вищої освіти право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), термін навчання 2 роки 10 місяців; Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», затвердженими Вченою радою.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/014-07-serednia-osvita-heohrafiia/
2. Мета освітньої програми	
Надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців у галузі освіти, що володіють фаховими знаннями і здатні вирішувати типові професійні завдання щодо організації і здійснення навчально-виховного процесу з географії. Освітня програма спрямована на формування професійних компетентностей майбутніх учителів географії з фаховими інтересами до постійної самоосвіти та професійного самовдосконалення, впровадження інноваційних технологій, що забезпечить високий рівень їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці.	

3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	галузь знань А Освіта спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметна спеціальність А4.07 Середня освіта (Географія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (географія)» спрямована на підготовку висококваліфікованого фахівця за посередництва освітніх компонентів у межах спеціальності; містить кількість кредитів, які забезпечують цю підготовку, а також результати навчання, компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти. Програма грунтується на класичних і новітніх підходах з педагогіки, психології, фахових методик; забезпечує фах, визначений спеціальністю, у межах якого можлива подальша професійна кар'єра. **Об'єкт вивчення та діяльності:** освітній процес у закладах загальної середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія». **Цілі навчання:** Формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього-виховного процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання географії, які характеризуються комплексністю та трансформаційними процесами у формуванні змісту загальної середньої освіти. **Теоретичний зміст предметної області:** Сучасні теоретичні основи географічних наук, базові знання з природничих і суспільних наук (достатні для формування предметних компетентностей з географії), теоретичні основи загальної і вікової психології, педагогіки, методики навчання географії у закладах загальної середньої освіти. **Методи, методики та технології:** загальнонаукові (гіпотеза, експеримент, аналіз, індукція, дедукція, моделювання, узагальнення), спеціальні (картографічний, інформаційних, програмних та комунікаційних технологій; навички науково-дослідної та проектної, організаційної, педагогічної та управлінської діяльності; здатність просвітницької діяльності в галузі географії. Методи педагогічних наук і психології з організації освітньо-виховного процесу. Методика формування предметних компетентностей з географії у закладах загальної середньої освіти. **Інструменти та обладнання:** Комп'ютерні й мережеві програмовані пристрої, застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Обладнання та устаткування, необхідне для експедиційних та досліджень компонентів природного довкілля, технічні засоби навчання, друковані та Інтернет-джерела інформації для формування предметних компетентностей з географії в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти та інших освітніх установах (за договорами про співпрацю).
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна підготовка в галузі А Освіта з предметної спеціальності А4.07 Середня освіта (Географія) Вивчення закономірностей, практичних основ, методів та підходів, які спрямовані на отримання здобувачами фундаментальних знань з географії зі здатністю їх застосування у навчально-виховному процесі, використання сучасних методів, інноваційних технологій навчання у закладах загальної середньої освіти, на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвивати аналітичне мислення, приймати обгрунтовані рішення у професійній діяльності. **Ключові слова:** географія, методика навчання географії, педагогіка,

	освітній процес, сучасні освітні технології.
Особливості програми	Програма поєднує вивчення базових психолого-педагогічних дисциплін з методикою навчання географії, навчальною та виробничою практичною підготовкою із урахуванням специфіки гірського регіону Українських Карпат. Виробнича педагогічна практика забезпечує впровадження майбутніми фахівцями компетентнісного, діяльнісного, проблемного та індивідуалізованого підходів у роботі зі здобувачами освіти. Особливістю ОП є також приділення значної уваги до використання сучасних інформаційних технологій у освітньому процесі.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сфера працевлаштування – заклади загальної середньої освіти; заклади позашкільної освіти. Фахівець здатний виконувати професійну роботу (за ДК 003:2010) у редакції від 13.12.2024 року 2320. Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти (вчитель географії закладу загальної середньої освіти)
Подальше навчання	Продовження навчання для здобуття другого (магістерського) рівня. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Процедура присвоєння професійної кваліфікації	Присвоєння професійної кваліфікації вчитель-бакалавр географії закладу загальної середньої освіти здійснюється відповідно до Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2025/03/polozennia-pro-prof.kvalifikatsiu.pdf
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах студенто-центрованого особистісно орієнтованого навчання, передбачає використання сучасних методологічних підходів та основних форм організації навчального процесу (лекції, семінари, практичні, лабораторні заняття, курсові роботи, консультації із викладачами, навчання через навчальну та виробничу педагогічну практики). Студент має можливість обирати предмети та організовувати власний час.
Оцінювання	Екзамени, заліки проводяться відповідно до вимог "Положення про екзамени та заліки в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника". Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточні контроль та оцінювання, поетапний, модульний, підсумковий контроль; усний екзамен, письмовий екзамен; звіти з практик; кваліфікаційна робота бакалавра із захистом в ЕК. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену і/або заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), що спрямований на перевірку знань студентів.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі середньої освіти (за предметною спеціальністю

ІК	«Географія»), що передбачає застосування законів, теорій та методів географічної науки, психології, наук про освіту і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу та створення здоров'язбережувального освітнього середовища на рівні ЗЗСО.
Загальні компетентності ЗК	**ЗК 1**. Знання та розуміння предметної галузі географія і сфери майбутньої професійної діяльності. **ЗК 2**. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю. **ЗК 3**. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти. **ЗК 4**. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти. **ЗК 5**. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності. **ЗК 6**. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі. **ЗК 7**. Здатність усвідомлювати особисті відчуття почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами. **ЗК 8**. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами. **ЗК 9**. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу. **ЗК 10**. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя. **ЗК 11**. Здатність планувати освітній процес. **ЗК 12**. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти. **ЗК 13**. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег та надавати підтримку колегам у їхньому професійному розвитку. **ЗК 14**. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні компетентності (СК)	**СК 1**. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей із географії та здійснення міжпредметних зв'язків. **СК 2**. Здатність створювати або адаптувати навчальні програми, планувати освітній процес на рік, семестр, урок, організовувати учнів на уроці, в позаурочній діяльності, їх проєктну діяльність й оцінювати індивідуальні досягнення. **СК 3**. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації здобувачів базової середньої освіти до саморозвитку й самовдосконалення. **СК 4**. Здатність формувати у здобувачів освіти систему цінностей інклюзивної освіти, знань та вмінь у сфері організації безпечного й інклюзивного освітнього середовища. **СК 5**. Здатність використовувати географічні поняття,

	закономірності, закони, концепції просторової організації географічної оболонки та антропосфери із метою розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності усіх оболонок Землі, характеру взаємозв'язків між окремими компонентами природи, населенням і господарською діяльністю людини. **СК 6**. Здатність аналізувати склад і будову геосистем різних таксономічних рангів та просторово-часових параметрів. **СК 7**. Здатність розкривати сутнісні ознаки географічних явищ, процесів, розв'язувати географічні задачі та практичні завдання. **СК 8**. Здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії та історії географічної науки для орієнтування у сучасних напрямах галузевих наукових досліджень, використання їх елементів в освітньо-професійній діяльності. **СК 9**. Здатність у процесі навчання та виховання учнів розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку суспільства. **СК 10**. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі, реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні їм процеси. **СК 11**. Здатність аналізувати географічні об'єкти, явища та феномени природного та антропогенного походження, застосовуючи відповідні картографічні та геоінформаційні методи дослідження. **СК 12**. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики та інших суміжних наук для вирішення завдань сучасної географії, здатність виконувати роботу з дотриманням правил етики та екобезпеки. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування. **СК 13**. Здатність застосовувати основи сучасної педагогіки та психології в навчальному процесі в загальноосвітній школі, вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу у середній школі. **СК 14**. Здатність оцінювати роль і місце України у сучасному світі, аналізувати і пояснювати особливості просторової організації природи, населення і господарства України. **СК 15**. Здатність встановлювати закономірності розміщення, руху, структури, територіальної організації населення та господарства, просторових процесів та форм організації життя людей на глобальному та регіональному рівнях. **СК 16**. Здатність обирати та готувати методичні та дидактичні матеріали в процесі професійної діяльності. **СК 17**. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності та оцінки сучасного передового педагогічного досвіду.
7. Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	**ПРН 01.** Демонструвати знання і розуміння фундаментальних понять, закономірностей, законів, концепцій і теорій географії, включаючи суміжні галузі науки (геологія, фізика, математика). **ПРН 02.** Спілкуватись українською та іноземною мовами у професійному середовищі, дотримуватись етики ділового спілкування. **ПРН 03.** Демонструвати базові знання основних положень

	філософії, історії та культури України. **ПРН 04.** Демонструвати глибокі знання сучасних концепцій і теоретичних положень географічної науки, її структурних компонентів, розуміння особливостей та закономірностей просторової організації ландшафтної оболонки Землі. **ПРН 05.** Оволодіння методологічними підходами, конкретними методами та прийомами дослідження, які використовуються у процесі географічного вивчення глобальної, регіональних та локальних геосистем. **ПРН 06.** Уміння виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навики роботи із сучасним науковим обладнанням та вимірювальними приладами за професійною тематикою. **ПРН 07.** Забезпечувати безпечне проведення геогрфічних та краєзнавчих досліджень у лабораторних і польових умовах відповідно до норм екобезпеки. **ПРН 08.** Інтегрувати географічні знання для формування в учнів екологічної свідомості та розуміння стратегій сталого розвитку. **ПРН 09.** Демонструвати вільне володіння географічною термінологією державною та іноземною мовами, створювати навчально-методичні матеріали з географії. **ПРН 10.** Розробляти навчальні програми, навчально-тематичні плани з географії відповідно до Державного стандарту освіти. **ПРН 11.** Використовувати сучасні методики навчання географії, включаючи інтерактивні технології, дистанційне навчання та цифрові інструменти. **ПРН 12.** Використовувати інклюзивні методики для навчання учнів із різними освітніми потребами, створювати сприятливе освітнє середовище. **ПРН 13.** Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з географії, компетентно розкривати сутність та цінність результатів нових наукових досліджень, нових тенденцій розвитку людської цивілізації. **ПРН 14.** Використовувати принципи морально-етичної поведінки у професійній діяльності, демонструвати толерантність, емпатію та педагогічний такт. **ПРН 15.** Ефективно працювати в команді, підтримувати партнерські стосунки із батьками, колегами та учнями. **ПРН 16.** Планувати власний професійний розвиток, оцінювати й коригувати свою педагогічну діяльність. **ПРН 17.** Брати участь у професійних заходах, вдосконалювати знання і вміння у сфері навчання географії, залучати учнів до проєктної діяльності. **ПРН 18.** Здійснювати самоаналіз ефективності проведених уроків і навчальних заходів, впроваджувати інноваційні підходи до навчання. **ПРН 19.** Використовувати географічні знання для дослідження просторових систем різного рівня організації: від фації та урочища до глобальної соціоекосистеми. **ПРН 20.** Оцінювати роль і місце України у сучасному світі, аналізувати і пояснювати особливості просторової організації природи, населення і господарства України. **ПРН 21.** Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування

	нетерпимості до корупції та проявів недоброчесності поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньої програми здійснюють професорсько-викладацькі колективи кафедр географії та природознавства; української мови; філософії соціології та релігієзнавства; іноземних мов; математики, інформатики та методики навчання; історії України і методики викладання історії; прикладної фізики і матеріалознавства.
Матеріально-технічне забезпечення	Освітній процес у повному обсязі забезпечений навчальною, методичною та науковою літературою. ОП забезпечено такими матеріально-технічними та інформаційними ресурсами: Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (включаючи електронну бібліотеку); читальний зал у навчальному корпусі факультету природничих наук; власна бібліотека кафедри географії та природознавства; 4 мультимедійних аудиторії; 3 спеціалізованих кабінети географії; дві спеціалізовані фізичні аудиторії, комп'ютерна лабораторія. Використовується технічне забезпечення (SMART-дошки, комп'ютери, планшети, ноутбуки, телевізори) і можливості просторового дизайну Центру інноваційних освітніх технологій «PNU Ecosystem» (https://ciot.pnu.edu.ua/en/). Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, спортивні зали та відкриті спортивні майданчики, тренажерні зали. Кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Університет має власний веб-сайт за адресою http://pnu.edu.ua, де розміщено основну інформацію про освітній процес та його навчально-методичне забезпечення. Інформаційне забезпечення ґрунтується на використанні фондів загально-університетської та кафедральних бібліотек, мережі Internet з вільним доступом, ресурсів цифрового репозиторію. Навчально-методичне забезпечення базується на розроблених для кожної дисципліни силабусах. Університет має доступ до найбільших наукометричних баз даних Web of Science та SCOPUS.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	При підготовці здобувачів вищої освіти їх академічна мобільність реалізуються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №579 (від 12.08.2015) «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». Ключовими аспектами положення є надання права на участь у програмах академічної мобільності усім учасникам освітнього процесу; чітке визначення видів та форм академічної мобільності; закріплення принципу перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитнотрансферної системи (ЄКТС), зокрема шляхом порівняння змісту навчальних програм, а не назв курсів; збереження місця навчання та стипендії для студентів, котрі беруть участь у програмах академічної мобільності. (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.46_2023-polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-

	vasylia-stefanyka-.pdf) До керівництва науковою роботою здобувачів можуть бути залучені провідні фахівці університетів України на умовах індивідуальних договорів.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках європейської програми Еразмус + КА1 Університет реалізовує 9 програм академічної мобільності студентів та викладачів. Університет підтримує тісні зв'язки з багатьма науковими та навчальними закладами світу та уклав Міжінституційні угоди на реалізацію академічної мобільності із 63 європейськими університетами. (https://ic.pnu.edu.ua/угоди-про співпрацю/).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах відповідно до Правил прийому до Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Семестр, форма підсумк. контролю
1. Обов'язкові навчальні дисципліни			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Історія України та української культури	3	1 залік
ОК 2.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	5 залік
ОК 3	Філософія	3	2 залік
ОК 4	Іноземна мова (перша)	3	1 екзамен
ОК 5	Іноземна мова (англійська)	9	2 залік, 3 залік, 4 екзамен
Всього за циклом 1.1.		**21**	
1.2. Цикл професійної підготовки			
1.2.1. Теоретична підготовка			
ОК 6	Вища математика з основами математичної статистики	3	1 залік
ОК 7	Фізика з основами геофізики	3	1 залік
ОК 8	Картографія з основами топографії	6	1 залік, 2 екзамен
ОК 9	Інформатика та основи ГІС	6	3 екзамен
ОК 10	Загальне землезнавство	6	1 екзамен
ОК 11	Геологія	6	1 залік 2 екзамен
ОК 12	Геоморфологія	6	2 екзамен
ОК 13	Метеорологія і кліматологія	3	2 залік
ОК 14	Загальна гідрологія	3	3 екзамен
ОК 15	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	3	3 екзамен
ОК 16	Біогеографія	3	4 екзамен
ОК 17	Ландшафтознавство	3	5 екзамен
ОК 18	Географічне краєзнавство	3	1 екзамен
ОК 19	Основи суспільної географії	3	1 екзамен
ОК 20	Політична географія світу	6	2 екзамен
ОК 21	Географія населення	3	3 екзамен
ОК 22	Географія світового господарства	3	5 екзамен
ОК 23	Фізична географія материків і океанів	6	5 екзамен
ОК 24	Фізична географія України та свого регіону	6	6 екзамен
ОК 25	Суспільна географія України та свого регіону	6	6 екзамен
ОК 26	Регіональна суспільна географія світу	6	7 екзамен
ОК 27	Конструктивно-географічні засади природокористування	3	8 екзамен
ОК 28	Організація наукових досліджень	3	3 залік
ОК 29	Психологія середньої освіти	6	4 екзамен
ОК 30	Педагогіка середньої освіти	6	5 екзамен
ОК 31	Методика викладання географії та організації позакласної роботи	6	6 залік, 7 екзамен
ОК 32	Географічні задачі та методика їх розв'язування	3	7 екзамен
ОК 33	Використання сучасних інформаційних технологій у	3	7 залік

	навчанні географії		
ОК 34	Курсова робота 2 курс	3	4 захист
ОК 35	Курсова робота 3 курс	3	6 захист
ОК 36	Кваліфікаційна робота	9	
Всього за п. 1.2.1.		**138**	
	1.2.2. Практична підготовка		
ОК 37	Навчальна фізико-географічна практика	3	2 залік
ОК 38	Навчальна суспільно-географічна практика	3	4 залік
ОК 39	Виробнича практика в літніх дитячих таборах	3	6 залік
ОК 40	Виробнича (педагогічна) практика в ЗЗСО	9	8 залік
Всього за п. 1.2.2.		**18**	
Всього за циклом 1.2.		**156**	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		**177**	
	2. Вибіркові навчальні дисципліни		
ВК 41	Вибіркова дисципліна 1	3	3 залік
ВК 42	Вибіркова дисципліна 2	3	3 залік
ВК 43	Вибіркова дисципліна 3	3	3 залік
ВК 44	Вибіркова дисципліна 4 / Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських (теоретична підготовка)*	3	4 залік
ВК 45	Вибіркова дисципліна 5	3	4 залік
ВК 46	Вибіркова дисципліна 6	3	4 залік
ВК 47	Вибіркова дисципліна 7	3	4 залік
ВК 48	Вибіркова дисципліна 8	3	5 залік
ВК 49	Вибіркова дисципліна 9	3	5 залік
ВК 50	Вибіркова дисципліна 10	3	5 залік
ВК 51	Вибіркова дисципліна 11	3	6 залік
ВК 52	Вибіркова дисципліна 12	3	6 залік
ВК 53	Вибіркова дисципліна 13	3	6 залік
ВК 54	Вибіркова дисципліна 14	3	7 залік
ВК 55	Вибіркова дисципліна 15	3	7 залік
ВК 56	Вибіркова дисципліна 16	3	7 залік
ВК 57	Вибіркова дисципліна 17	3	8 залік
ВК 58	Вибіркова дисципліна 18	3	8 залік
ВК 59	Вибіркова дисципліна 19	3	8 залік
ВК 60	Вибіркова дисципліна 20	3	8 залік
Загальний обсяг вибіркових компонент		**60**	
	3. Атестація		
ОК 61	Атестація (екзамен)	1,5	8 екзамен
ОК 62	Атестація (захист кваліфікаційної роботи)	1,5	8 захист квал. роботи
Атестація		**3**	
Загальний обсяг освітньої програми		**240 (100%)**	

*На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 р. № 734 "Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських" (теоретична підготовка), листа Міністерства освіти і науки України від 14.03.2025 р. № 1/4893-25 "Про запровадження базової підготовки здобувачів освіти" та наказу ректора від 10.03.2025 р. № 183 "Про запровадження в університеті базової загальновійськової підготовки".

2.2. Структурно-логічна схема ОП

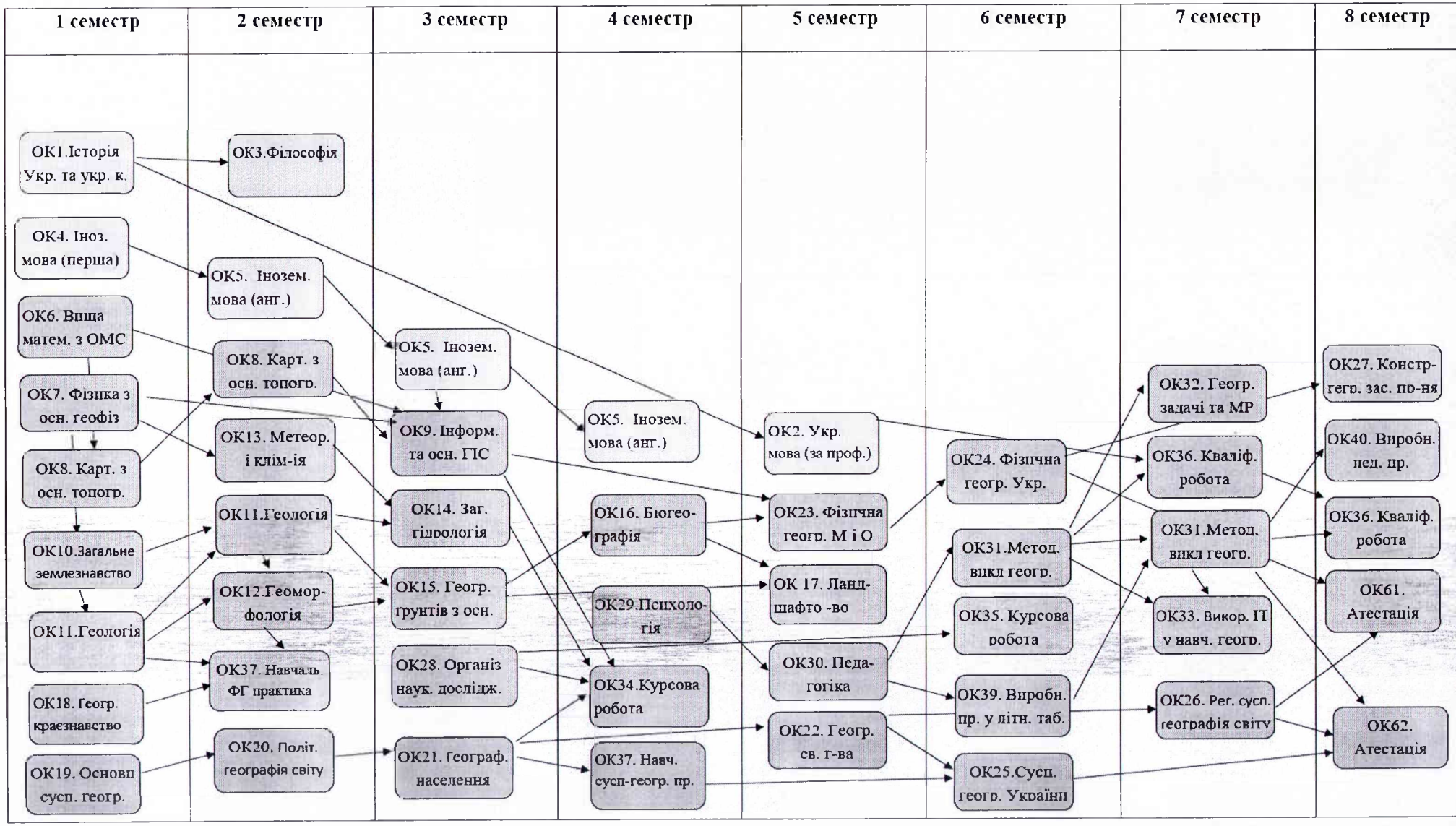

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми Середня освіта (географія) відбувається (згідно Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університет імені Василя Стефаника) у формі складання комплексного підсумкового іспиту з географії з методикою викладання та публічного й відкритого захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до комплексного іспиту зі спеціальності	Кваліфікаційний іспит з географії з методикою викладання географії повинен виявити рівень науково-теоретичної та практичної підготовки з географії, знання методики викладання географії, глибину професійних, психолого-педагогічних знань, вмінь та навичок студента та рівень підготовленості до майбутньої професійної діяльності. Іспит передбачає виконання обов'язкових письмової та усної компонент. Вона передбачає складання тесту, який являє собою вибірку за певним алгоритмом завдань із сформованої завчасно і доступної до опрацювання студентами бази тестових завдань. Усна компоненти кваліфікаційного екзамену передбачає коротку співбесіду із двох питань, які подані у білетах, які сформовані перед початком екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня освіти галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.07 Середня освіта (Географія) є самостійною науково-дослідницькою кваліфікаційною працею, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної складової освітньої програми, та формою контролю набутих здобувачами освіти знань, умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків. Кваліфікаційну роботу на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти виконують державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі. Стан готовності кваліфікаційної роботи до захисту визначається науковим керівником. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем вищої освіти завдань і календарного плану підготовки бакалаврської роботи, попередній захист на кафедрі. Рекомендується публікація результатів дослідження в наукових виданнях (див. Методичні рекомендації до написання та

	захисту дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти). До захисту допускаються кваліфікаційні роботи, виконані здобувачем ступеня вищої освіти бакалавра самостійно із дотриманням принципів і правил академічної доброчесності. Порядок розгляду фактів академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності здійснюється на основі та у відповідності до Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

Гарант освітньої програми _____ Йосип ГІЛЕЦЬКИЙ

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 61	ОК 62
ЗК1								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x			x	x	x	x
ЗК2		x		x	x																																					
ЗК3																														x	x					x				x		
ЗК4																															x		x							x		
ЗК5									x										x														x									
ЗК6									x										x												x		x									
ЗК7																													x													
ЗК8																													x	x									x			
ЗК9																													x	x									x			
ЗК10	x																																									
ЗК11																															x											
ЗК12																															x		x			x					x	x
ЗК13	x		x																										x													
ЗК14																																		x	x	x					x	x
СК1																															x	x	x									
СК2																																							x			
СК3																													x													
СК4																													x	x	x								x		x	
СК5										x							x										x						x	x	x				x	x	x	
СК6										x							x	x					x	x	x	x					x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
СК7								x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x					x	x				x							x	x		
СК8																																		x	x	x				x			
СК9			x																							x																	
СК10											x	x	x	x							x	x						x										x	x					
СК11								x	x														x	x	x	x													x	x	x	x		x	x
СК12						x	x	x	x																		x					x											
СК13																													x	x										x		
СК14	x																			x	x	x		x	x	x															x	x
СК15																			x	x	x	x			x	x															x	x
СК16																															x	x	x							x		
СК17																													x	x												

Гарант освітньої програми _____ Йосип ГІЛЕЦЬКИЙ

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 61	ОК 62
ПРН 1							x	x		x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x					x	x						x	x	x				x	x	x
ПРН 2		x		x	x	x																																		x	x		
ПРН 3	x		x																																								x
ПРН 4										x							x	x															x					x			x	x	x
ПРН 5						x			x		x	x	x	x	x	x							x	x	x	x	x	x								x							x
ПРН 6											x		x	x	x													x								x	x						
ПРН 7											x	x	x	x	x													x								x	x	x					
ПРН 8								x									x										x									x						
ПРН 9			x	x	x																												x	x	x				x	x	x
ПРН 10																															x									x		
ПРН 11									x																						x	x	x			x				x		
ПРН 12																													x	x									x	x		
ПРН 13								x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x				x				x	x	x
ПРН 14																																						x	x		
ПРН 15								x																					x	x								x	x		
ПРН 16																													x	x	x										
ПРН 17																															x									x		
ПРН 18																																	x			x				x		x
ПРН 19																	x	x										x									x					
ПРН 20		x																	x	x	x	x	x		x	x	x							x	x	x		x			x	x
ПРН 21	x																														x			x	x	x						x

Гарант освітньої програми _____ Йосип ГІЛЕЦЬКИЙ